

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/210 AJÁNLÁSA

(2022. február 8.)

a félvezetőhiány kezelését célzó közös uniós eszköztárról és a félvezető-ökoszisztéma nyomon követésére szolgáló uniós mechanizmusról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A félvezetők alapvető fontosságúak modern gazdaságunk és társadalmunk működéséhez. Az elmúlt évben az Unió soha nem látott mértékű zavarokkal szembesült a félvezető-ellátás terén, ami súlyos késedelmeket okozott, és negatív hatást gyakorolt a gazdaság fontos ágazataira, továbbá késedelmekhez vezetett a kritikus ágazatok számára létfontosságú termékek – például az orvostechikai és diagnosztikai eszközök – javítása és karbantartása terén.
- (2) A félvezetőhiány okozta jelenlegi válság és annak továbbgyűrűző hatásai ezért olyan kritikus ágazatokat fenyegetnek, mint az egészségügy, a közlekedés, az energia, a védelem, a biztonság és az úrkutatás. Fennáll annak a kockázata is, hogy késedelmet szenved az Unió zöld és digitális átállásának megvalósítása.
- (3) Mindezek fényében az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a továbbiakban: a csipekről szóló jogszabály) irányuló bizottsági javaslat ⁽¹⁾ célja, hogy foglalkozzon az Uniónak a félvezető-ellátási lánc zavarával szembeni ellenálló képességével, előmozdítsa az Unión belüli kapacitásfejlesztést a fejlett gyártás, tervezés és rendszerintegráció, valamint az élvonalbeli ipari termelés terén, kezelje a súlyos szakemberhiányt, bővítse a képzett munkaerő létszámát, továbbá hozzájáruljon egy reziliens és dinamikus uniós félvezető-ökoszisztéma megteremtéséhez. Az Unió elkötelezetten törekszik azon stratégiai célkitűzésének megvalósítására, hogy 2030-ra az élvonalbeli, innovatív és fenntartható félvezetők uniós gyártása értékét tekintve a világtermelés legalább 20 %-át tegye ki, amint azt a digitális évtized szakpolitikai programja ⁽²⁾ is rögzíti.
- (4) Ez az ajánlás a javasolt rendeletet kísérő olyan eszközként szolgál, amely azonnali hatállyal lehetővé teszi a jelenlegi félvezetőhiányra való gyors és összehangolt uniós reagálást. E célból az ajánlás az időben meghozott, arányos válságreagálási intézkedések megvitatására és elfogadására szolgáló koordinációs mechanizmus létrehozását javasolja.
- (5) Tekintettel a félvezető-ellátási lánc szerkezeti hiányosságaira, az ajánlás emellett olyan intézkedéseket is javasol, amelyek lehetővé teszik a félvezető-értéklánc összehangolt nyomon követését, azokra a kockázatokra összpontosítva, amelyek megzavarhatják, veszélyeztethetik vagy negatívan befolyásolhatják a félvezető-ellátást. Ezeknek az intézkedéseknek elő kell készíteniük és lehetővé kell tenniük a rendelet által javasolt, a félvezető-ellátási lánc nyomon követésére szolgáló állandó mechanizmus működését.
- (6) A Bizottság ezen ajánlás végrehajtása céljából létrehozta a félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoportot. A félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoport platformot biztosít a tagállamok közötti koordinációhoz, valamint tanácsot ad és segítséget nyújt a Bizottságnak a hamarosan elfogadandó rendelet végrehajtásával kapcsolatban. A félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoport feladatait a rendelet által létrehozandó, félvezetőkkel foglalkozó európai testület veszi majd át.

⁽¹⁾ COM(2022) 46, 2022. február 8.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, 2021. március 9. (COM(2021) 118 final).

- (7) A félvezetőkkal foglalkozó európai szakértői csoportnak elő kell segítenie a tagállamok és a Bizottság között az olyan piaci fejleményekről folytatott gyors és hatékony információcserét, amelyek kézzelfogható kockázatot jelentenek az uniós ellátásra nézve, valamint elő kell mozdítania az egységes és összehangolt válságreagálást.
- (8) Első intézkedésként ajánlott, hogy a tagállamok információkat kérjenek a vállalkozások érdekképviselői szervezeteitől, vagy szükség szerint az egyes félvezető- és készülékgyártóktól. A félvezetőkkal foglalkozó európai szakértői csoport így jobban tudná azonosítani és az adott helyzetre szabni a lehetséges válságreagálási intézkedéseket. Az összegyűjtött adatoknak a gyártási lehetőségekre és kapacitásra, valamint a főbb jelenlegi zavarokra és szűk keresztmetszetekre kell vonatkozniuk. Az információgyűjtésnek és -cserének az adatmegosztásra, valamint az információk és az adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályokkal összhangban kell történnie.
- (9) Ez az ajánlás olyan válságreagálási intézkedéseket javasol, amelyeket a tagállamoknak célszerű megvitatniuk, és amelyek végrehajtása megfontolandó, amennyiben relevánsnak és arányosnak bizonyulnak.
- (10) Ha az adott válság értékelése alapján indokolt, a tagállamok fontolóra vehetik egy olyan párbeszéd kezdeményezését, amelynek keretében felkérlik az Unióban letelepedett félvezetőgyártókat, hogy részesítsék előnyben a kritikus ágazatok számára termékeket szállító vállalatokkal kötött szerződéseket, hogy ezek az ágazatok továbbra is működőképesek maradhassanak.
- (11) Ezenkívül – amennyiben az adott válság értékelése alapján releváns és helyénvaló – a tagállamok mérlegelhetik, hogy megbízzák a Bizottságot bizonyos termékeknek a nevükben történő beszerzésével, kihasználva ezáltal a Bizottság vásárlóerejében rejlő előnyöket, és biztosítva a kritikus ágazatok közérdekű ellátását.
- (12) Végezetül a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy mérjék fel annak szükségességét, hogy a belső piaci ellátás biztosítása érdekében az Unió felügyeletet gyakoroljon bizonyos kivitelek felett. Amennyiben megfelelőnek, szükségesnek és arányosnak találják az ilyen védintézkedéseket, megvitathatják, hogy teljesülnek-e az (EU) 2015/479 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁷⁾ szerinti, kivitelre vonatkozó védintézkedések bevezetésének feltételei, és felkérhetik a Bizottságot ennek értékelésére.
- (13) Az ajánlott nyomkövetési intézkedést az előrejelzés, a koordináció és a felkészültség elve alapján kell végrehajtani annak érdekében, hogy létre lehessen hozni a félvezetőkkal kapcsolatos válságok megelőzésére és az Unió félvezető-ökoszisztémájának megerősítésére szolgáló korai előrejelző rendszert. A Bizottság e célból felkéri a tagállamokat, hogy a félvezetőkkal foglalkozó európai szakértői csoport keretében vitassák meg a félvezető-ellátási láncban bekövetkező jövőbeli hiányok előrejelzésére szolgáló megfelelő korai előrejelző mutatókat.
- (14) További részletes értékelést igényelnek azok kockázatok, amelyek megzavarhatják, veszélyeztethetik vagy negatívan befolyásolhatják az értékláncot, ideértve az Unión kívülről történő szállítások eredetét és forrásait is. Ezért ajánlott, hogy a tagállamok releváns információkat gyűjtsenek és együttműködjenek annak érdekében, hogy a Bizottság elkészíthesse az uniós félvezető-értéklánc közös kockázatértékelését. Jelezni kell a kockázatértékelés elkészítésekor figyelembe veendő tényezőket.
- (15) A Bizottság a javasolt rendeletben az összehangolt nyomon követés és válságreagálás állandó, kötelező erejű mechanizmusát határozza meg, amely az ebben az ajánlásban javasolt intézkedésekre épül. A rendelet hatálybalépését követően ez az ajánlás hatályon kívül helyezhető.

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. AZ AJÁNLÁS CÉLJA

- (1) Ezen ajánlás célja, hogy gyors, hatékony és összehangolt uniós választ tegyen lehetővé a jelenlegi félvezetőhiányra és a jövőbeli hasonló esetekre.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/479 rendelete (2015. március 11.) a kivitelre vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 34. o.).

- (2) Ez az ajánlás ezért – a félvezető-ellátás strukturális hiányosságainak, valamint a jövőbeli hiányok vagy más jelentős piaci sokkhatások fennálló kockázatának fényében – lehetővé teszi egy nyomonkövetési mechanizmus működését.
- (3) E célból ajánlott, hogy a tagállamok együttműködjenek a Bizottsággal a félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoport keretében, amely összehangolja az azonnali válságreakálási intézkedéseket, és platformként szolgál a félvezető-értéklánc nyomon követéséhez, azokra a kockázatokra összpontosítva, amelyek megzavarhatják, veszélyeztethetik vagy negatívan befolyásolhatják a félvezető-ellátást.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- (4) Ezen ajánlás alkalmazásában a javasolt rendeletben megállapított fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

3. A FÉLVEZETŐKKEL FOGLALKOZÓ EURÓPAI SZAKÉRTŐI CSOPORT

- (5) A Bizottság azt ajánlja, hogy a tagállamok a félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoporton keresztül hajtsák végre ezt az ajánlást. E szakértői csoport általános eljárási szabályai alkalmazandók.

4. AZONNALI VÁLSÁGREAGÁLÁS

- (6) A tagállamoknak ajánlott sürgősen összeülniük a félvezetőkkel foglalkozó európai szakértői csoport keretében, hogy információkat cseréljenek a nemzeti piacukat érintő félvezetőválság jelenlegi helyzetéről. Értékelniük kell különösen a félvezetőhiány által érintett konkrét termékeket és piacokat, valamint meg kell vitatniuk a nemzeti szinten végrehajtott rendkívüli intézkedéseket.
- (7) A tagállamoknak a lehetséges válságreakálási intézkedések azonosítása és azoknak az adott helyzethez való hozzáigazítása érdekében ajánlott **információkat kérniük** a vállalkozások érdekképviselői szervezeteitől vagy szükség szerint az egyes félvezető- és készülékgyártóktól a szállítási lehetőségeikről, beleértve adott esetben a gyártási lehetőségekre és kapacitásra, valamint a jelenleg fennálló főbb zavarokra vonatkozó információkat. Az információgyűjtésnek és -cserének az adatmegosztásra, valamint az információk és az adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályokkal összhangban kell történnie.
- (8) A tagállamoknak ezen információk alapján ajánlott értékelniük a megfelelő, hatékony és arányos válságreakálási intézkedéseket nemzeti és uniós szinten (**válságkezelési eszköztár**). Ezek az intézkedések magukban foglalhatják a következők legalább egyikét:
 - a) párbeszéd folytatása a gyártókkal, és a gyártók felkérése arra, hogy kezeljék prioritásként a válság szempontjából releváns termékek gyártását annak biztosítása érdekében, hogy a kritikus ágazatok továbbra is működőképesek maradjanak;
 - b) adott esetben annak mérlegelése, hogy megbízzák a Bizottságot azzal, hogy két vagy több tagállam nevében központi beszerző szervként járjon el bizonyos kritikus ágazatokban a válság szempontjából releváns termékek közbeszerzése tekintetében;
 - c) annak értékelése, hogy célszerű-e az Uniónak felügyeletet gyakorolnia a válság szempontjából releváns termékek kivitele felett, továbbá annak értékelésére vonatkozó kérelem benyújtása a Bizottsághoz, hogy teljesülnek-e az (EU) 2015/479 rendelet szerinti, kivitelre vonatkozó védintézkedések bevezetésének feltételei;
 - d) összehangolt konzultációk, illetve együttműködés folytatása az érintett harmadik országokkal annak érdekében, hogy – nemzetközi kötelezettségeikkel összhangban – együttműködésen alapuló megoldásokat találjanak az ellátási lánc zavarainak kezelésére. Ez adott esetben magában foglalhatja a megfelelő nemzetközi fórumok keretében történő koordinációt.
- (9) Az összehangolt megközelítés biztosítása érdekében a tagállamoknak időben tájékoztatniuk kell a Bizottságot a félvezető-ellátási láncsal kapcsolatban hozott valamennyi nemzeti intézkedésről.

5. NYOMON KÖVETÉS

- (10) A tagállamoknak ajánlott rendszeres jelleggel nyomon követniük a félvezető-értékláncot, azokra a kockázatokra összpontosítva, amelyek megzavarhatják, veszélyeztethetik vagy negatívan befolyásolhatják a félvezetőkkel való ellátást.
- (11) E célból a tagállamoknak ajánlott a félvezető-ellátási láncban bekövetkező jövőbeli zavarok előrejelzésére szolgáló megfelelő korai előrejelző mutatókat meghatározniuk.
- (12) A tagállamoknak ajánlott a Bizottság rendelkezésére bocsátaniuk az olyan tényezők, tendenciák és események feltérképezéséhez szükséges információkat, amelyek a globális félvezető-értéklánc jelentős, az Unióra nézve is következményekkel járó zavaraihoz vezethetnek (**uniós kockázatértékelés**). A figyelembe veendő releváns tényezők közé tartozhatnak a következők:
- a) az uniós félvezetőiparban működő olyan vállalkozások szolgáltatásainak vagy áruinak rendelkezésre állása és integritása, amelyek működése alapvető fontosságú a félvezető-ellátási lánc szempontjából;
 - b) a különböző félvezetők iránti kereslet ingadozásának mértéke, a rendelkezésre álló gyártási kapacitáshoz viszonyítva is;
 - c) hiányosságok és szűk keresztmetszetek a gyártás, a csomagolás és a logisztika terén, beleértve a nyersanyagok és a rendelkezésre álló képzett munkaerő tekintetében fellépő hiányokat is;
 - d) balesetek, támadások, természeti katasztrófák vagy más olyan súlyos események, amelyek hatással lehetnek a félvezető-ellátási láncra;
 - e) a gyártást csökkentő műszaki, szabályozási vagy környezeti változások;
 - f) a kínálat bizonyos földrajzi területeken és vállalatok körében történő koncentrációja, figyelembe véve a hálózati és a bezáródási hatásokat;
 - g) a kereskedelempolitikák, a vámok, a kereskedelmi akadályok és egyéb kereskedelmi vonatkozású intézkedések hatásai;
 - h) a félvezetők eredetisége és integritása, a hamisított félvezetők lehetséges hatása;
 - i) szellemi tulajdon vagy üzleti titok megsértése vagy eltulajdonítása.
- (13) A tagállamoknak ajánlott meghatározniuk a félvezetők felhasználóinak fő kategóriáit, különösen a kritikus ágazatokban. Ajánlott felkérniük az érdekelt felek szervezeteit, köztük az ágazati szövetségeket és a felhasználók főbb kategóriáinak képviselőit, hogy szolgáltatassanak információkat az atipikus keresletnövekedésekről és az ellátási lánc ismert zavarairól, beleértve a kritikus félvezetők vagy nyersanyagok hiányát, az átlagosnál hosszabb átfutási időket, a szállítási késedelmeket és a kivételes áremelkedéseket.
- (14) A tagállamoknak haladéktalanul értesíteniük kell a Bizottságot, ha tudomást szereznek a félvezető-ellátás esetleges zavarairól, a kereslet atipikus növekedéséről, vagy konkrét és megbízható információval rendelkeznek bármely más kockázati tényezőről vagy eseményről.

6. FELÜLVIZSGÁLAT

- (15) Az ajánlás a javasolt rendelet hatálybalépését követően hatályon kívül helyezhető.

Kelt Brüsszelben, 2022. február 8-án.

a Bizottság részéről
Thierry BRETON
a Bizottság tagja